

Valsts kanceleja

Labas pārvaldības un efektivitātes veicināšana valsts pārvaldē

direktors
Raivis Kronbergs
19.09.2025.



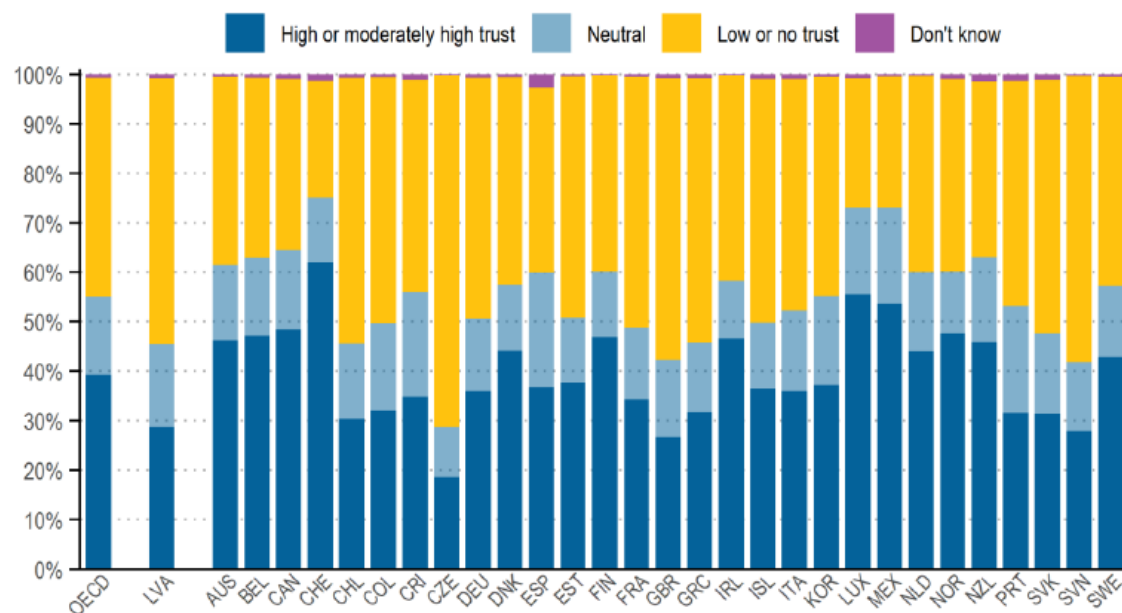
Valsts kanceleja

OECD Uzticēšanās pētījuma rezultāti 2024



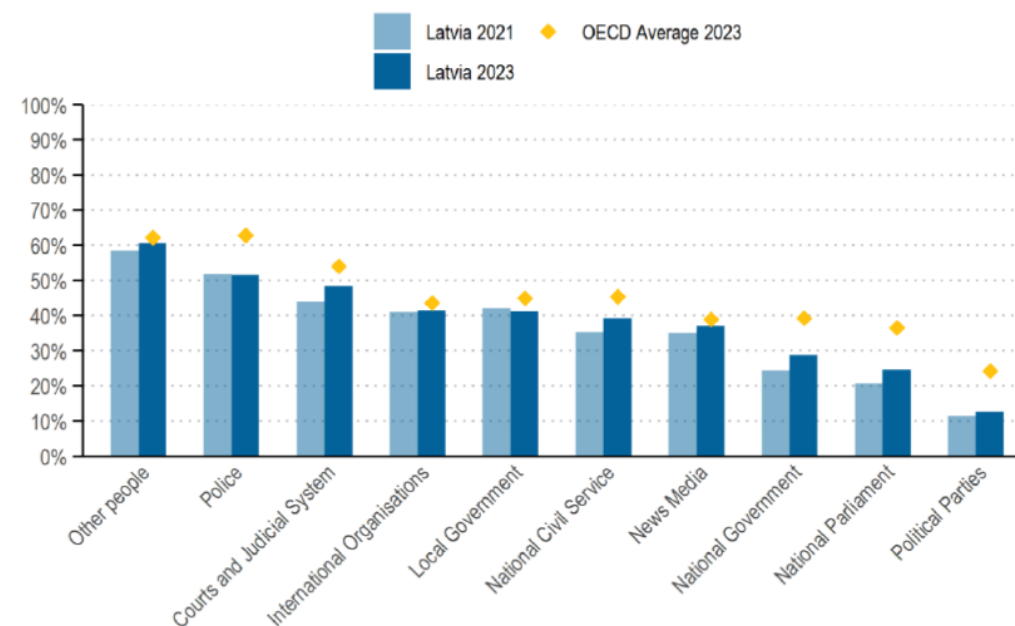
Figure 1. Trust in national government, 2023

Share of population who indicate different levels of trust in their national government (on a 0-10 scale), 2023

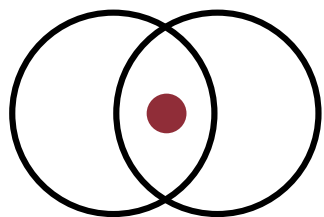


Note (Figures 1-3): 'High or moderately high' corresponds to the aggregation of response options 6-10 to the question "On a scale of 0 to 10, where 0 is not at all and 10 is completely, how much do you trust the national government?"; neutral to option 5 and "low or no" to response options 0-4.

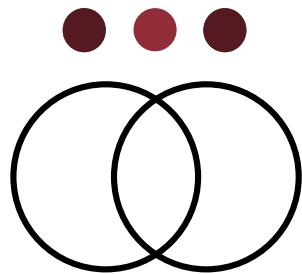
Figure 2. Share of population with high or moderately high trust in different public institutions, other people and media, 2021 and 2023



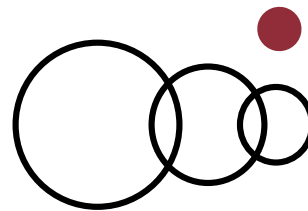
Valsts kanceleja kā valdības centrs



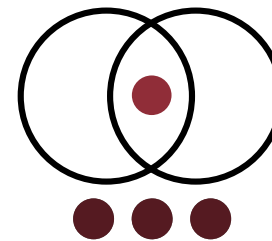
1. Valdības centrs ir vidutājs



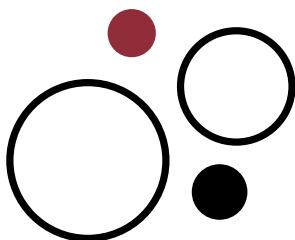
2. Valdības centrs vada



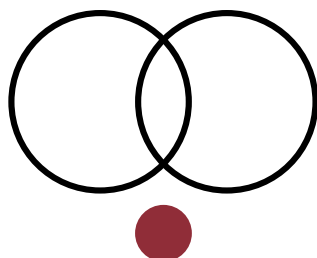
3. Nodrošina koordināciju



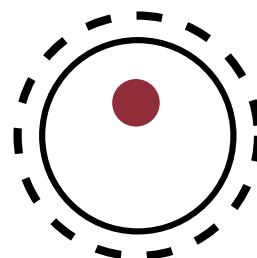
4. Datus balstīti lēmumi



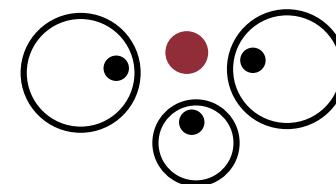
5. Monitoringa sistēma



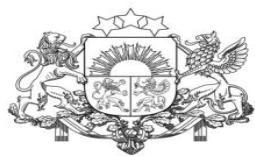
6. Metodiskais atbalsts



7. Krīžu vadība



8. Valsts pārvaldes komunikācija



Valsts kanceleja

Birokrātiskais un administratīvais slogs: raksturojums un pazīmes

Līmenis	Raksturojums	Mērījuma fokuss
Administratīvais slogs	Informācijas sniegšanas pienākumi, kas tiek uzlikti lietotājiem (fiziskām, juridiskām personām, publiskās pārvaldes iestādēm)	Kvantitatīvi: laiks, izmaksas (piemēram, PSIM)
Birokrātiskais slogs	Plašāka parādība – visu veidu procesu un prasību sarežģītība, tai skaitā uztveramā neefektivitāte	Kvantitatīvi un kvalitatīvi: uztvere, noderīgums, motivācija

Avots: Metodoloģijas ceļvedis iekšējiem auditoriem administratīvā sloga, birokrātiskā sloga aprēķināšanā un mazināšanā un izdevumu efektivitātes novērtēšanā, FM, 2025

Pārmērīgs formālisms

Noteikumu un procedūru pārbagātība

Lēna un neelastīga reakcija uz pārmaiņām

Sadrumstalota atbildība

Nepamatota prasība pēc datiem vai dokumentiem

Zems efektivitātes līmenis

Nepārskatāmi vai novecojuši normatīvie akti

Nepietiekama klientu orientācija



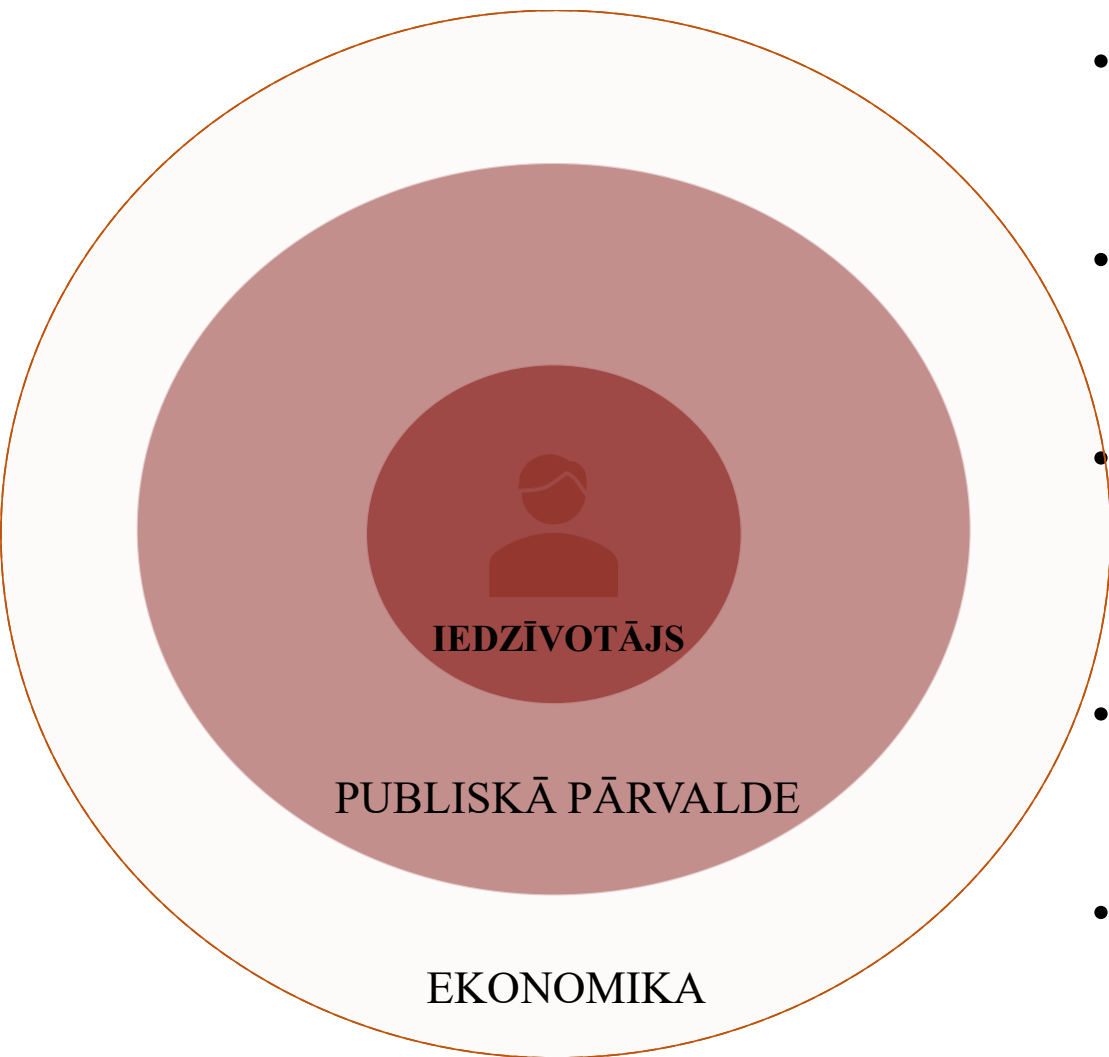
Valsts kanceleja

Uzsāktie birokrātijas mazināšanas procesi

Pieceja	2025
Centralizēti (Valdības centrā)	21 prioritārais pasākums Izdevumu pārskatīšana Iepirkumu un ES fondu sistēmas pārskatīšana Tiesību aktu virzības procesa pārskatīšana VK Inovācijas laboratorijas īstenoti sprinti Administratīvā sloga novērtēšana jauniem tiesību aktiem (projektu stadijā)
Decentralizēti (iestāžu īstenotie pasākumi nozaru ietvaros)	Iekšējie auditi Funkciju, uzdevumu, procesu pārskatīšana iestādēs Atskaite par iestādes funkciju un uzdevumu efektivitātes uzlabošanu gada publiskajā pārskatā



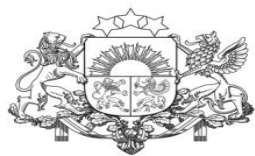
Valsts kanceleja



Būtiskākie pārmaiņu principi

- Pakalpojuma saņēmējam **nav jāiesaistās informācijas apritē starp valsts iestādēm**
- Valsts iestādes **jebkuru informāciju pieprasa tikai vienu reizi**, pēc tam to izplatot savā starpā
- Saziņa starp privātpersonām un valsts iestādēm tiek maksimāli **digitalizēta, saturs vienkāršots, process paātrināts**
- Elektroniskie pakalpojumi **netiek dublēti papīra formātā**
- **Atskaišu un pārbaužu** apjoma samazināšana

Uz lietotāju orientēta pieeja!



Valsts kanceleja

21 prioritārais pasākums – sasniegtie rezultāti

**MAZĀK ATSKAIŠU,
IESNIEGUMU,
APLIECINĀJUMU**



#MazināmBirokrātiju

**MAZĀK
PAPĪRU**



#MazināmBirokrātiju

**VIENKĀRŠĀKS
BŪVNICĪBAS
PROCESS
IEDZĪVOTĀJIEM**



#MazināmBirokrātiju

**ĀTRĀKAS ZIŅAS
UN ATBILDES
NO VALSTS**

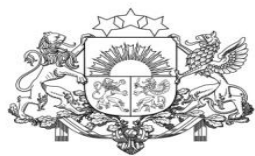


#MazināmBirokrātiju

**VIENKĀRŠĀK
SAŅEMT VALSTS
PABALSTUS UN
LĪDZEKĻU ATMAKSU**



#MazināmBirokrātiju



Valsts kanceleja

Birokrātijas mazināšana: mērījumi

Pasākuma mērķa grupa	Ietaupītie finanšu līdzekļi (EUR)
Sabiedrība	Formula: [Ietaupītais laiks] x [Mērķa grupas lielums] x [Vidējais atalgojums sektorā]
Uzņēmēji	
Valsts pārvalde	

Piemērs - Atteikšanās no datu pieprasīšanas statistikai (2 CSP atskaites), kas ir VID rīcībā:

3800 uzņēmumi x 2,16 h ietaupījums x 9,35 EUR samaksas likme privātajā sektorā =
76 744,80 EUR



Valsts kanceleja

Sistēmiska pieeja birokrātijas mazināšanai – jānosaka Latvijas pieeja

Igaunija – digitāla valsts; X-Road platforma

Galvenais princips: “Valsts nedrīkst jautāt vienu un to pašu informāciju divreiz.”

Nīderlande – dzīves situāciju pieeja vienotā pakalpojumu portālā

Galvenais princips: “Valsts pakalpojumi organizēti ap cilvēka dzīves situācijām, nevis iestāžu struktūru.

Zviedrija – “Vienkāršības eksperti”: ja tiek ieviests jauns normatīvais akts, viens vecais ir jāatceļ.

Galvenais princips: «Vienkāršs valsts regulējums ir konkurētspējas priekšrocība»

Latvijas priekšrocības:

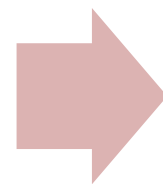
- 1. Birokrātijas mazināšana – politiska prioritāte**
- 2. Maza valsts – iespēja ātrāk panākt rezultātus**
- 3. IKT infrastruktūra – ir nepieciešamais pamats gan valsts pārvaldes elektronizētai datu aprītei, gan iedzīvotāju e-pakalpojumiem**



Valsts kanceleja

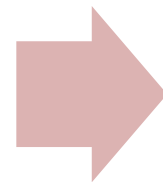
Naratīva maiņa (no īstermiņa uz ilgtermiņu)

Birokrātijas
mazināšana



Pārvaldes
efektivitāte

Likvidēt, mazināt,
atcelt

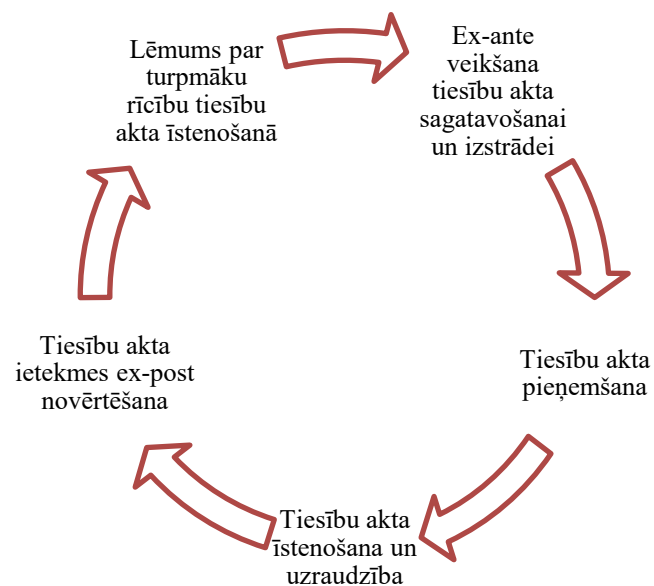


Pilnveidot/
atvieglot caur
sinerģiju un
integrāciju

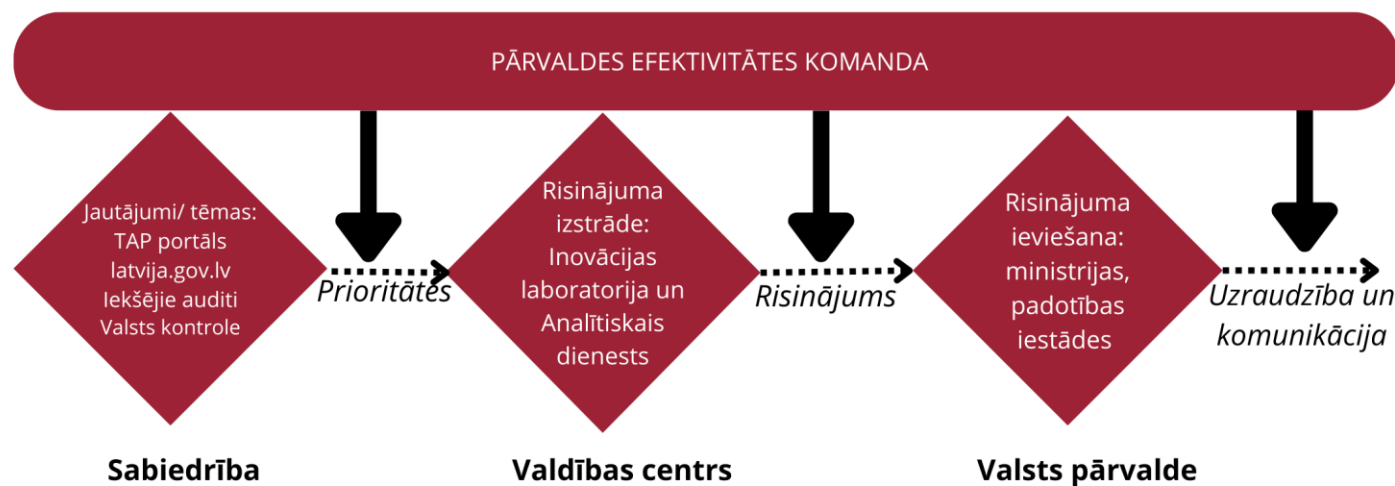


Valsts kanceleja

Sistēmiska pieeja



Tiesību aktu ietekmes novērtēšana

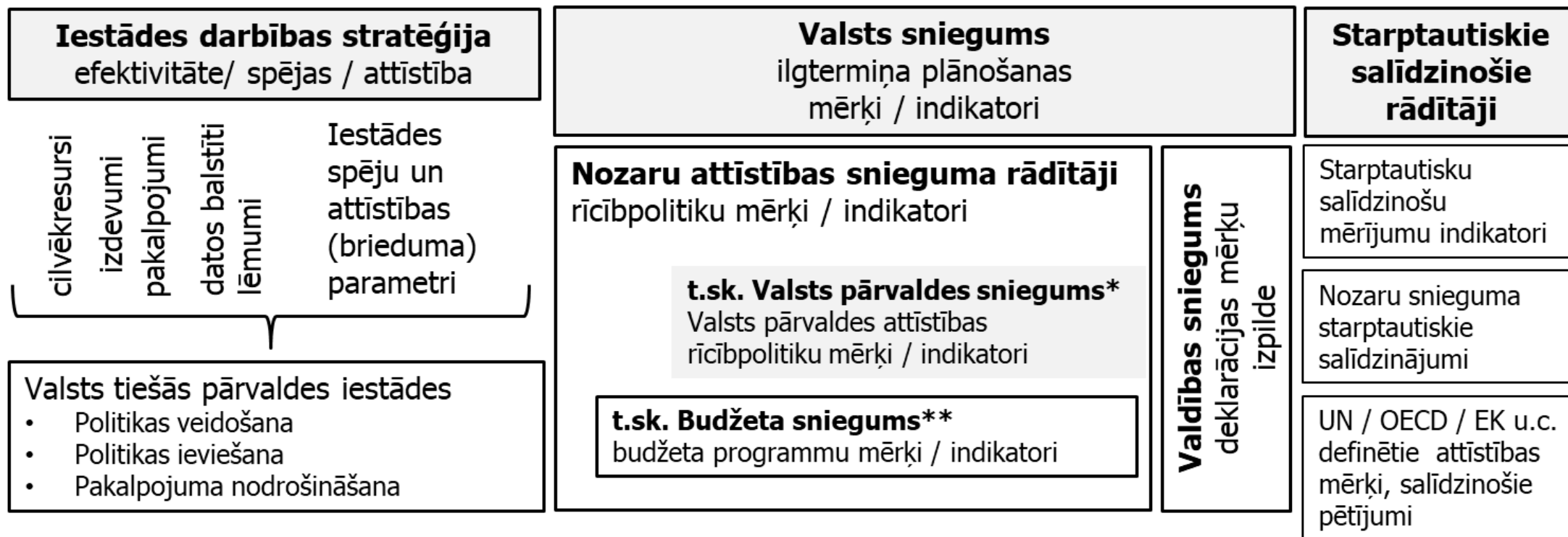


Esošo sistēmu, procesu, procedūru pārskatīšana



Valsts kanceleja

Valsts pārvaldes snieguma monitoringa sistēma



*VK veido un īsteno valsts pārvaldes attīstības politiku, valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības politiku, valsts pārvaldes komunikācijas politiku, tostarp stratēģiskās komunikācijas politiku, un valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldības politiku

** Tiks precizēts pārejot uz snieguma rādītājos balstītu budžetēšanu

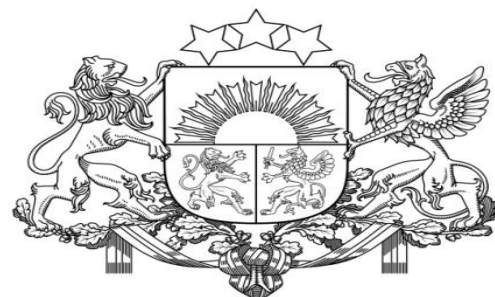


Valsts kanceleja

Atvērtā pārvaldība

".. **iedzīvotāju līdzdalība ir pašā demokrātijas sirdī. Iedzīvotāji, kuriem ir būtiskas demokrātiskās vērtības, kuri ievēro to pilsoniskos pienākumus un ir aktīvi sabiedriskajā dzīvē, ir ikvienas demokrātiskās sistēmas asinsrite**, un iedzīvotāju un lēmumu pieņēmēju dialogs ir būtisks demokrātijai, jo **stiprina uzticēšanos, demokrātisko institūciju leģitimitāti un to īstenoto pasākumu efektivitāti.**"

Avots: Eiropas Padomes rekomendācija par deliberatīvo demokrātiju, 2023



Valsts kanceleja

Paldies!